

Tien varrelta.

Helsingin Ruusu-Ristin luentotilaisuudet. Viimeiset sunnuntaiesitelmät ennen Ruusu-Ristin vuosikokousta pitivät kamreeri Aimo Mela ja rouva Kyllikki Aspelin-Ignatius. Molemmat esitelmät kuuluivat sarjaan, joka käsitteli Suomen kansan menneisyyttä.

Valkoisen Lootuskukan päivän juhlaa vietettiin sunnuntaina, toukokuun 6 p:nä H. P. B:n muistoksi. Ohjelmassa oli soittoa, Olivia Gebhardin yksinlaulua, kuorolaulua, Ilta Leiviskän esittämä liikunnallinen tutkielma „Exelsior“, V. Toivosen puhe ja Kyllikki Aspelin-Ignatiuksen kiintoisa esitelmä H. P. Blavatskysta. Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast oli vasta saavuttuaan Amerikasta läsnä tässä tilaisuudessa.

Eurooppalaisen Teosofisen Kongressin järjestää Teosofinen Seura (Point Loma) Visingsöhön Ruotsiin kesäkuun 26-27 p:nä. Kongressiin kutsutaan kaikkien Teosofisen liikkeen eri seurojen ja järjestöjen jäsenet. Lähempiä tietoja antaa nti Inez Wilen, os. Jääkärik. 15, Helsinki.

Opistolan 5-vuotisjuhlaa vietettiin Kulmakoulun juhlasalissa huhtik. 28 p:nä, Tämä opinahjo, joka perustettiin viisi vuotta sitten muutamien asiaaninnostuneitten meikäläisten toimesta miltei tyhjin käsin, on vuosien varrella kasvanut laajaksi opistoksi, jossa tämän talven aikana on työskennellyt lähes 500 oppilasta ja 18 opettajaa muutamien apuopettajien kanssa. Johtajana on toiminut taiteilija *Bertha Lindberg* ja hänen tarmokkaassa johdossaan onkin Opistola päässyt näin laajaksi vaurastumaan. Suuren tunnustuksen ovat saavuttaneet kielikurssit, joita annetaan parhaimpien metodien mukaisesti miltei kaikissa sivistyskielissämme. Näiltä kurssilla saatu todistus onkin saanut hyvän pätevyysmaineen. Virallisia tutkintoja suomen- ja ruotsinkielissä voidaan täällä myöskin suorittaa. Sitäpaitsi on perustettu pari kielikerhoa, joissa oppilaat seurustelevat ja suorittavat ohjelmaa opiskelemallaan kielellä. Osanotto ylioppilas- ja keskikoulukurssille on myöskin ollut hyvin vilkasta, samoin Bertha Lindbergin johtamille näyttämöluokille. Tämän työmuodon tarkoituksena ei ole varsinaisesti näyttämöllisten esiintyjien valmistuminen, vaan yksilön opettaminen hallitsemaan itseään jokapäiväisessä elämässään ja ennen kaikkea näyttämötaiteen ymmärtäminen, siis jonkinlaisen valioyleisön kasvattaminen teattereillemme. — Kurssija on annettu myöskin kirjanpidossa, pikakirjoituksessa, grafologiassa, kodinsisustamisessa y.m:ssä. — Tämän viisivuotisjuhlan ohjelma, joka oli monipuolinen ja taiteellisesti täysipainoinen, — musiikki- ja tanssiesityksiä, puhe, lausuntaa, kohtaus Strindbergin näytelmästä „Den starkare“, jonka esitti Bertha Lindberg, — suoritettiin Opistolan omin voimin. Mielenkiintoa herätti etenkin näyttämöluokkien esittämä kalevalainen kuorolausunta, joka on ainutlaatuista maassamme. — Lopuksi ojennettiin Bertha Lindbergille oppilaitten ja opettajatoverien taholta kukkia. — Juhla sinänsä oli todistus, miten tärkeä tällainen

Opistolan tapainen työmuoto vapaassa opiskelutyössä on ja miten paljon voidaan saada aikaan asiaaninnostunein, pätevin voimin. Ruusu-Risti-lehti toivottaa onnea Opistolan jatkuvalla toiminnalla!

Teologian työmailta. Teologian tohtori Rafael Gyllenberg tutkii ajan merkkejä „Nya Arguksessa“ (n:o 19, 1933) kirjoituksessaan „Hellaasta Kanaaniin“. Lainaamme tästä ajanhengen tulkintayrityksestä hämmästyttävimmät kohdat.

Todettuaan, että kreikkalainen ajattelu, kreikkalainen psykologia ja kreikkalainen elämäkäsitys eivät enää ole korkeassa kurssissa kirjoittaja jatkaa:

„Mitä sitten asetetaan kaiken tämän tilalle? Primitiivisyyden ihailuko ja arvostaminen eri muodoissaan? Ehkä osittain. Mutta teologiassa täytyy vastauksen saada toinen muoto. Siinä on alusta, saakka esiintynyt kreikkalaisen ihmiskäsityksen ja kreikkalaisen ajattelun rinnalla toinen suljettu kokonaisnäkemys, joka on kilpaillut vallasta, nimittäin vanhatestamentillinen. Edellisellä on kauan ollut yliote. Nyt käy virtaus Hellaasta Israeliin. Eikä tämä tapahdu yksistään teologiassa, vaan kaikkialla, politiikassa, etiikassa ja elämäkatsomuksessa pyritään Kreikan rannoilta, saarilla ja temppeleistä Kanaanin luvattuun maahan.

Teologian tehtävänä on kaikkina aikoina ollut vetää rajat kristinuskon ja muiden inhimillisen sielunelämän ilmausten välillä. Tehtävä ei ole ollut helppo. Sitä ei voida milloinkaan lopullisesti ratkaista. Mutta jokaisen aikakauden luonne ilmaantuu tavassa, jolla se piirtää tämän rajan. Vanhat, jotka saivat sielulle kasvatuksen platoonisen filosofian koulussa, pitivät kristinuskoa barbariana. Taikka sitten he lukivat kristillisiä asiakirjoja platoonisessa hengessä ja löysivät niistä samaa idealismia, joka heitä itseään elävöitti. Siten joutuivat kristinuskon ja hellenismin tekemään keskenään liiton, ja alituisesta jännityksestä ja lakkaamattomista hankauksista huolimatta se on pääasiallisesti pysynyt näihin aikoihin saakka. Nyt vedetään raja kristinuskon ja hellenismin välille. Hellenismi ja idealismi ovat vieraita aineksia, jotka täytyy poistaa, jotta kristinuskon saisi takaisin väärentämättömän muotonsa.

Miten vaikeata kuitenkin on erottaa ne toisistaan ilmenee eksegeettisestä esimerkistä. Paavali puhuu „vaelluksesta, joka on Jumalan arvoista“. Tämä ilmaus on ollut tavallinen kreikkalaisessa kielenkäytössä. On siis helppoa tulkita se kreikkalaisessa hengessä. Jumalan arvoisesti vaeltaminen merkitsee, ettei ihminen häpäise tai tahraa omassa sielussaan olevaa Jumalan kuvaa. Paavali voidaan kuitenkin tulkita myös vanhan testamentin valossa. Perheen keskus on isä. Hän painaa leimansa taloonsa, perheeseensä, sukuunsa. Kaikki, mitä niiden jäsenet tekevät, on omiaan lisäämään tai vähentämään hänen kunniaansa, koskapa heidän tekonsa ovat hänen sielunsa ilmauksia. Kristittyjen täytyy siis Jumalan lapsina vaelluksessaan ilmaista Jumalan olemusta.

Nämä kaksi tulkintaa edustavat siis kahta maailmankatsomusta, kahta erilaista ihmiskäsitystä. Toinen lähtee yksilöstä, toinen yhteisöstä. Toisen mukaan muotoilevat ihmisen sisäistä olemusta ideat ja ihanteet, toisen mukaan tahto, joka pitää hänet yhteydessään ja siten antaa hänelle paikan elämässä. Näistä kahdesta

näkökannasta leviää jälkimmäinen yhä enemmän. Se käy ilmi esim. kuolemattomuuden tai ylösnousemuksen vastakohtista. Tähän asti on kreikkalaista uskoa sielun kuolemattomuuteen pidetty kristinuskon keskeisimpinä oppena, ja se, mitä uusi testamentti on sanonut ylösnousemuksesta, on yleisesti käsitetty sen mukaisesti. Vanha testamentti ei sensijaan tunne kreikkalaista ruumiin ja sielun dualismia eikä siis myöskään usko sielun kuolemattomuuteen. Sitävastoin on sen edellytyksistä lähtien mahdollista, että Jumala tyhjyydestä kutsuu elämään, luo uudelleen ihmisen, joka on elänyt ja kuollut ja siten ruumiiltaan ja sielultaan on lakannut olemasta. Tässäkin kohdassa käy kehitys kreikkalaisesti väritetystä kristinuskonkäsityksestä vanhatestamentillisesti orientoituu.

Nykyajan teologiassa etenkin käytettyihin ilmaisuihin kuuluu „sana“, logos. Kreikkalaiselle käsitykselle sana on ennen kaikkea merkityksellistä ja tarkoituksellista (det meningsfyllda). Se, mikä on lausuttu, on olemassa objektiivisesti, se on jotakin ajatonta, järkipäristä ja abstraktista. Muinaisraeliittisen käsityksen mukaan sana on keino, jolla tahto toteuttaa itsensä. Se on ensi sijassa voimantäyteinen, nykyajassa ja paikassa, eikä yleispätevä. Kun meidän päivinämmä puhutaan Jumalan sanasta tarkoitetaan tavallisesti jälkimmäistä Raamattu on Jumalan sanaa sikäli kuin se tällä hetkellä vaikuttaa jotakin. Saarna on sitä siinä määrin kuin Jumala sen kautta puhuttelee kuulijoita tilanteessa, missä he sillä hetkellä ovat, niin että heille tapahtuu jotakin“ — — —

„Vielä selvemmin esiintyy vanhaan testamenttiin kääntyminen saksalaisilla teologeilla, jotka pohtivat päivän suuria kysymyksiä kansasta, valtiosta ja kirkosta. Jotta päivänprobleemi saataisiin ratkaistuksi turvaututaan raamatun ensimmäiseen lehteen, luomiskertomukseen ja sen ajatuksiin luomisjärjestyksestä, joka luonnon oman järjestyksen voimalla sitoo ihmisen ennakolta olevaan yhteyteen ja osoittaa siinä hänelle hänen paikkansa.“

Selostettuaan hebrealaisia käsityksiä perheestä, sielusta ja ajattelusta kirjoittaja lopettaa:

„Tällä hetkellä käy virtaus kulttuurimme kreikkalaisesta perinnöstä israeliittiseen. Lienee mahdotonta sanoa onko ilmiö pysyväinen vaiko pysymätön. Koemme uutta vaihetta siinä herkeämättömässä taistelussa, joka on vallinnut itämaiden ja länsimaiden välillä. Sen kestäessä on raja usein siirtynyt milloin toiseen, milloin toiseen suuntaan. Tällainen siirtymä on jälleen tapahtumassa.“

Jos uuden testamentin kristinuskko samaistetaan vanhan testamentin juutalaisuuden kanssa, on tämä „rajan vetäminen“ epäilemättä helppoa. Toinen asia on, toteutetaanko sillä todellista kristinuskkoa.

J. Ptu.

Kulmakoulu, joka on päättänyt kuudennen toimintavuotensa, on lähettänyt vuosikertomuksensa, jossa m.m. on julkaistu P. E:n kuva ja kirjoitettu hänen kuolemansa johdosta.

Ruusu-Ristin jäsenkokous pidettiin sunnuntaina, t.k. 27 p:nä klo, ½ 8 ip., siispian Pekka Ervastian jäähyväisjuhlan jälkeen. Kokouksessa kertoi herra Valdemar Kaade P. E:n viimeisistä hetkistä ja hänen sydänhalvauksestaan. Kokouksessa vallitsi „In memoriam“-tunnelma, mutta myöskin tunne, että jokaisen nyt on yritettävä parastaan, jotta P. E:n aloittama työ täällä Suomessa ei menisi hukkaan. Kesäkurssit päätettiin joka tapauksessa pitää tänäkin kesänä Jyväskylässä (katso erikoisuutista).

Jyväskylän Ruusu-Risti-temppeliin oli kokoontunut sunnuntaina toukok. 27 p:nä klo 12 Pekka Ervastian ruumiinsiunauspäiväksi ne täkäläiset jäsenet, jotka eivät olleet tilaisuudessa matkustamaan Helsinkiin Ruusu-Ristin Johtajan hautajaisiin. Halusimme mekin hetkeksi hiljentyä samaan aikaan kuin Pekka Ervastian maallisen maja vihittiin haudan hiljaisuuteen.

Ruusu-Risti-temppelin koroke, jolta me niin monasti kuulimme Pekka Ervastian viisaita ja elämänkokemuksellisia sanoja, oli kauniisti koristeltu kukin ja palavin kynttilöin. Seinällä korokkeen yläpuolella oli Johtajan suurikokoinen valokuva ja alempana korokkeen etualalla hänestä otettu pienikokoinen valokuva, jossa hän jo oli vainajana.

Sen takia, että tämä hetki oli omistettu hiljentymiselle, ei ohjelmaa ollut paljoa. Rouva Margit Lundell soitti flyygelillä tilaisuuteen soveltuvia kappaleita ja rouva Lyyli Kolkkala luki Pekka Ervastian „Mitä on kuolema“-teoksesta „Ylistys kuolemalle“-nimisen runoelman, joka on kirjoitettu tasan kolmekymmentä vuotta sitten. Lopuksi laulettiin yhteisesti Pekka Ervastian lempilaulu „Sun haltuus rakas Isäni“.

Jyväskylästä. Toukokuun 14 p:nä kuoli Helsingissä Jyväskylän Ruusu-Risti-Temppelin vahtimestari, neiti *Hanna Lahti* pitkällisen sairauden murtamana. Hänen maallinen tomunsa siunattiin Krematorio-kappelissa toukok. 19 p:nä. Tilaisuudessa puhui m.m. Ruusu-Ristin johtaja Pekka Ervast mieleenpainuvia ajatuksia kuolemasta ja rakkaasta vainajasta. Unohtumattoman muiston jätti tämä tilaisuus läsnäolijoiden mieliin.

Hanna Lahti oli meille kaikille rakas persoonallisuus. Nöyränä, ystävällisenä ja palvelevaisena elää hänen muistonsa keskuudessamme.

Toukok. 31 p:nä kuoli looshimme jäsen, käsityönopettaja *Aapeli Aho*. Hän oli syntynyt Vesannolla v. 1869. Viime syksynä sai hän halvauksen, josta ei enää toipunut, ja t.k. 6 p:nä hänen mainen verhonsa siunattiin Jyväskylän hautausmaalla.

Rakkaudella muistelevat Jyväskylän Ruusu-Risti-veljet näitä uskollisia veljiään.

A. S.

Ruusu-Ristin esitelmöitsijät. Ruusu-Ristin hallituksessa on alustavasti keskusteltu esitelmöitsijöiden lähettämisestä toisille paikkakunnille. Näillä esitelmöitsijöillä tulee olemaan Hallituksen antama valtakirja; kaikki muut mahdolliset esitelmien pitäjät luonnollisesti toimivat – niinkuin tähänkin saakka – omissa nimissään ja vastuullaan. Asia toivotaan saatavan ratkaisunsa syyskauden alussa, johon mennessä ryhmät, jotka esitelmöitsijöitä haluavat, ilmoittanevat toivomuksensa Ruusu-Ristin Sihteerille.

Lieksasta kirjoitetaan meille 26. 5. m.m. seuraavaa:

„En kuvaile meidän tunteitamme täällä, ymmärrät kaipauksemme. Emme sure, sillä uskomme, että hän elää ja johtaa edelleen. Työ entistä tarmokkaampi alkakoon hänen viitoittamaansa, suuntaan, ja sillä me parhaiten osoitamme kiittolisuuttamme ja uskollisuuttamme. Sitä hän odottaa, ja olisimme liian lapsia, elleimme nyt alkaisi toden teolla tehdä työtä. Hän oli Hengen jättiläinen ja suoritti loppuun hänelle annetun tehtävän. - Kuulin keskiviikkoiltana radiossa kuolinuutisen ja heti läksin ilmoittamaan veljille. Pidimme eilen illalla muistohetken, joka oli todella kaunis. Huomenna klo 12 kokoonnunimme Temppeleihin, ja ohjelman olen jo luonnostanut.“

Muistojuhlaan, jota siis vietettiin samaan aikaan kuin P.E:n ruumiinsiunausjuhlaa Helsingissä, oli saapunut 18 henkeä, jäseniä ja harrastajia. Kokoussali oli koristettu ruusuin, narsissein ja tuomen kukin, keskellä oli P.E:n kuva kynttilöiden ympäröimänä. Kohottavan ja juhlallisen tilaisuuden, jonka aikana m.m. luettiin vuorisaarna ja P. E:n „Kuoleman kunniaksi“, päätti „Sun haltuus, rakas Isäni“.

Mikäli olemme kuulleet on muuallakin Suomessa pidetty muistojuhlia samoihin aikoihin.

„**Louhen**“ onnettomuus. Tiistaina toukok. 15 p:nä upposi Kallavedellä hl. Louhi, jolloin 33 ihmistä hukkui. „Helsingin Sanomain“ kertoman mukaan oli „Louhen“ entinen päällikkö O. Tiuhonen nähnyt onnettomuuspäivän edellisenä yönä erikoisen unen: Suuri valkoinen laiva kulki kovalla vauhdilla ja samalla kuului kirkonkellojen soittoa. Herättyään hän päätteli unensa johdosta jonkin onnettomuuden olevan odotettavissa. Tiistaina päivällä meni hän Kuopion satamassa „Louhen“ päällikön puheille ja antoi tällöin hänelle ohjeita kuinka „Louhi“-laivaa oli käännöksiä tehtäessä ohjattava, kun laivan päällikkö Ovaskainen lähti vasta toiselle matkalleen mainitulla laivalla, ja kun laiva oli tietävästi raskaassa kansilastissa.

Yksityisesti olemme kuulleet, että myöskin onnettomuudessa hukkunut leskirouva Sulin oli onnettomuuspäivän aamuna kertonut jollekin tuttavalleen nähneensä edellisenä yönä enteellistä unta. Jeesus oli tullut hänen luokseen ja sanonut: „Nyt sinulta loppuvat kaikki huolet“. Rva Sulin, joka vähän ennen oli saanut kesätoimen, ja joka neljän lapsen äitinä iloitsi ennakoita toimeentulomahdollisuuksiensa parantumisesta, oli luullut unensa tarkoittavan juuri tätä. Elämä näyttää tarkoittaneen toisin.

Ruusu-Ristin Kirjasto Kulmakoululla on kesän aikana auki joka keskiviikko klo 19-20.

Ruusu-Risti ilmestyy nyt kaksoisnumerona ja seuraava numero, vasta syyskuussa, kuitenkin Pekka Ervastin erikoisesta toivomuksesta kuun alussa. Eräät kirjoitukset ovat olosuhteiden pakosta siirtyneet seuraavaan numeroon.

Aleksandra Heino pyytää ruusuristiläisten huomiota kiinnittää Kaartinhallissa vastikään avattuun kauppaansa n:o 95-96, jossa on myytävänä vaatetavaraa miehille ja naisille, leninkejä, työpukuja y.m. – Vastaanotetaan kaikenlaisia R.-R:ssä tarvittavaa ompelutyötä. Suoritus nopeata ja ensiluokkaista.

(Ruusu-Risti 1934 Touko-Kesäkuu N:o 5-6, s. 191-196)